

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Deres ref.
10/00273-2

Vår ref.
10/3226-7 646.0/OLLI

Dato:
Oslo, 08.11.2010

Høring - Økt utvinning på norsk kontinentalsokkel

Landsorganisasjonen i Norge (LO) har mottatt deres brev av 24.9.2010 om ovennevnte høring.

Petroleumsnæringen har stor betydning for nasjonen Norge i form av arbeidsplasser direkte og indirekte. Gjennom det etablerte skatteregimet og statens eierskap i petroleumsnæringen har den bidratt med en stadig større andel av statens inntekter.

Den petroleumsrettede leverandørindustrien har utviklet seg til å bli den nest største eksportøren etter olje og gass. Næringen preger i stor grad den maritime næringsklyngen. Av verdien av de ferdigstilte skipene ved norske verft er om lag 90 prosent relatert til aktiviteten i petroleumsnæringen. Det er på kort og mellomlang sikt ikke noen annen bransje i Norge som har potensialet i seg til å overta olje og gassvirksomhetens posisjon som motor i næringsutviklingen.

I handlingsprogrammet LO kongressen vedtok i 2009 heter det:

”Om det ikke gjøres flere nye funn på norsk sokkel, stagnerer petroleumsvirksomheten. Leteaktiviteten på norsk sokkel må derfor økes og vi må styrke utvikling av ny teknologi slik at vi kan få mer olje og gass ut av hvert felt. De store mulighetene som ligger for aktivitetsvekst i nord må utnyttes.

LO vil arbeide for igangsetting av konsekvensutredninger med sikte på olje- og gassproduksjon i de stengte og uåpnede delene av Barentshavet, Norskehavet og Skagerak. Utvinningen må baseres på norsk verdensledende teknologi som ivaretar tungtveiende hensyn til miljø, sikkerhet og sameksistens med fiskeri- og reiselivsnæringen. En føre var politikk vil derfor være LOs utgangspunkt for de stengte og uåpnede områdene som skal vurderes i forbindelse med revidert forvaltningsplan for nordområdene i 2010, samt feltene utenfor Møre.”

LO har med henvisning til LO kongressens vedtak i 2009 avgitt høringsuttalelse om det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten. Det er ikke åpnet nye områder for petroleumsutvinning siden 1994. LO

mener de aktuelle områdene Nordland VI, VII og Troms II må konsekvensutredes i henhold til petroleumsloven. Når den er gjennomført kan det tas stilling til om områdene skal åpnes eller ikke for petroleumsvirksomhet.

En utvikling av den petroleumsrettede virksomheten i regionen vil ha stor betydning. Det er større muligheter for større funn i umodne områder. De store funnene har vært en bærebjelke i teknologiutviklingen i næringen. De har løftet store satsinger på utviklingsprosjekter som leverandørindustrien har profitert på og som medfører at Norge er ledene på flere områder innen offshore olje og gassutvinning.

LO støtter arbeidet for økt verdiskapning basert på de petroleumsreservene vi allerede har i drift og har funnet. Det er delvis tidskritisk å finne nye løsninger og teknikker for økt utvinning på de feltene som nærmer seg nedstengning. Antall arbeidsplasser både i og i tilknytning til næringen vil påvirkes av den verdiskapning Norge lykkes med i kjente områder basert på de påviste ressursene.

I dette arbeidet er det avgjørende at Norge opprettholder og styrker sikkerhetsarbeidet. Det er viktig for hele bransjen at arbeidsplassene i petroleumsnæringen i Norge kjennetegnes av et godt målrettet arbeid for å bibeholde og redusere risikoen ved virksomhetene.

LO støtter derfor ikke og vil advare sterkt mot utvalgets forslag om å senke de norske standardene for petroleumsnæringen.

LO mener størrelsen på riggratene primært er styrt av den kontraktsstrukturen oljeselskapene har lagt seg på der lengden på kontraktsperioden og oppsigelsesklausulene medfører en risikopremie for sysselsetting av kapital og arbeidskraft.

LO reagerer på at departementet i denne saken har valgt å utelukke fagbevegelsen fra utvalgsarbeidet. LO merker seg at dette svekker kvaliteten på det arbeidet utvalget har presentert.

Myndigheter, arbeidsgivere og arbeidstaker organisasjonene er i disse dager opptatt av om Norge kan trekke lærdom av ulykker som har skjedd internasjonalt. Fra alle aktørene i trepartssamarbeidet er den norske modellen for samarbeid om helse miljø og sikkerhets bestemmelsene trukket frem som en viktig faktor i bygging av barrierer mot ulykker. Dette samarbeidet er på mange vis en forutsetning for den sikkerhetsfilosofi som ligger til grunn for det norske sikkerhetsarbeidet, der aktørene stimuleres til et kontinuerlig forbedringsarbeid.

LO mener at en gjennomføring av kravet til arbeidstakermedvirkning i lisenskomiteene på norsk sokkel er en viktig milepel i dette arbeidet. Det er gjennom aktivt samarbeid bransjen finner de gode løsningene som ivaretar så vel prosjekter for økt utvinning og løsninger som gir trygge arbeidsplasser i dobbel forstand. Kjernen i den norske modellen er evnen til å etablere arenaer der samarbeidet mellom partene kan utvikles og løsningene finnes.

Arbeidstakermedvirkning har vært et sentralt tema i samhandlingsarenaen ”Sikkerhetsforum”, som ledes av petroleumstilsynet siden starten i 2001. Temaet har vært drøftet og utredet i to stortingsmeldinger om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsnæringen og gjennom et eget partssammensatt utvalg.

I kjølvannet av dette ble det etablert en frivillig prøveordning for tre store driftlisenser hos Shell og Statoil. I ettertid har det kommet fram at selskapene ikke har etablert rutiner for å ivareta ordningen.

I Petroleumstilsynets årsrapport står følgende: ” Evalueringen av prosjektene viser at det sviktet i selskapenes tilrettelegging, oppfølging og gjennomføring. De involverte selskapene ønsket likevel ikke å reetablere prosjektene, men heller videreføre etablerte samhandlingsformer og -arenaer.”

Det er vesentlig å kunne påvirke prosessene, også i planleggingsstadiet. Det vil være i tråd med intensjonen i arbeidsmiljøloven og rammeforskriften, der det står at de ansatte skal være med på tidligst mulig stadium. Da må arbeidstakerrepresentantene være representert i alle stadier, også i det arbeidet som foregår i lisenskomiteer.

LO har over lengre tid pekt på at oljeselskapene må bestrebe seg på å sikre en jevn stabil og høy aktivitet på norsk sokkel. Vi har registrert at det er diskusjoner i lisensene der den førende aktøren sliter med å oppnå enighet om de investeringene som ligger på bordet. LO støtter en justering av stemmereglene i lisensene slik at innflytelsen står i samsvar med eierandelen. Dersom majoritetseieren ikke får de andre lisenspartnerne med på vedtak om utbygging/investering bør det klargjøres en modell for at det er mulig å gå videre alene.

Både Oljedirektoratet og Petoro har viktige oppgaver i arbeidet med økt utvinning, og etter LOs syn må begge disse institusjonene styrkes. Oljedirektoratet har en viktig oppgave i forhold til alle eierne og operatørene på norsk sokkel. Petoro har ansvar for å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens olje- og gassportefølje. De store internasjonale selskapene, inkludert Statoil, deler sin oppmerksomhet mellom norsk sokkel og sin internasjonale virksomhet. Det er viktig at Petoro har ressurser som sørger for at norsk sokkel får sin del av oppmerksomheten, investeringene og kompetansen til de internasjonale selskapene. For å få gjennomslag i interessentskapene er det ikke tilstrekkelig at Petoro representerer store eierandeler og bruker sin stemmekraft. Petoro må ha tilstrekkelig teknisk og kommersiell kompetanse og kapasitet til å kunne påvirke de andre partnerne. Bevilgningene til Petoro har ligget stabilt i størrelsesorden 250 mill kroner hvert av de siste fem årene.

Med en finansieringsmodell hvor forvaltningskostnadene i stedet dekkes innenfor SDØE-budsjettet blir verdiskapingen i SDØE knyttet nærmere innsatsen fra Petoro. Andre statlige virksomheter som forvalter store formuer på vegne av staten får dekket sine kostnader fra den porteføljen den forvalter, eksempelvis Statens pensjonsfond utland, Folketrygdfondet og Statens pensjonskasse. LO er derfor av den oppfatning at Petoro organisatorisk må styrkes og gis en finansieringsmodell som er bedre tilpasset selskapets oppgaver.

LO støtter og vil fremme en forsterkning av utvalgets krav til en ny revidert plan for utbygging og drift (PUD) senest når 80 prosent av planlagt volum er produsert. Den nasjonale interessen av realisering av en økt utvinning er så viktig at selskapene bør fremme en forenklet PUD hvert 5-7 år. Effekten av disse endringene innebærer at utvidelse i den gjeldende lisenstiden blir gitt basert på oppnådde resultater og en vurdering og aksept av den planlagte økte verdiskapingen i de langsiktige planene.

LO har støttet regelverket som styrker leteaktiviteten på norsk sokkel. Nye funn har stor betydning for den fortsatte utviklingen. LO støtter ikke en endring av dagens regelverk for utbetaling av letekostnader til nye selskaper som ikke er i skatteposisjon.

Den norske leverandørindustrien kreativitet og innovasjonsevne har preget norsk sokkel i mange år. Den er basert på at de nye løsningene er utviklet i et nært samarbeid med oljeselskapene. Denne utviklingen har gitt resultater for verdiskapningen i Norge og har ført eksporten av petroleumsrettede løsninger opp som den nest største eksporten etter olje og gass eksporten. Satsing på forskning og utvikling innen petroleumsnæringen er en investering til inntekts ervervelse. LO har derfor reagert på og kritisert reduksjonen i bevilgninger til forskningsprogrammene Petromaks og DEMO 2000.

LO er enig med utvalget i at satsingen på forskning og utvikling må styrkes vesentlig og at det må finnes løsninger som hever denne innsatsen kraftig. Det må finnes løsninger som sørger for at en økt satsing fra staten møtes av en ordning der selskapene på tvers av lisensene evner å bære frem nye pilotprosjekter.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Roar Flåthen
(sign.)

Grethe Fossli
(sign.)

Saksbehandler: Olav H. Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.